

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ Č. 155/24

Luxemburg 2. októbra 2024

Rozsudky Všeobecného súdu vo veciach T-797/22 | Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles a i./Rada, T-798/22 | Ordre des avocats à la cour de Paris a Couturier/Rada a T-828/22 | ACE/Rada

Reštriktívne opatrenia v reakcii na vojnu na Ukrajine: zákaz poskytovať právne poradenské služby ruskej vláde a subjektom usadeným v Rusku je platný

Všeobecný súd opätovne potvrdil význam základného práva každej osoby poradiť sa s advokátom, pokiaľ ide o vedenie súdneho konania, predchádzanie takémuto konaniu alebo jeho predvídanie, a skonštatoval, že sporným zákazom sa toto právo nespochybňuje

V roku 2022 Rada Európskej únie v reakcii na zintenzívnenie ruskej agresie voči Ukrajine prijala súbor reštriktívnych opatrení, ktorých cieľom je vyvinúť tlak na Rusko, aby ukončilo vedenie útočnej vojny. Medzi prijaté opatrenia patrí aj zákaz poskytovania právnych poradenských služieb.¹

S výhradou určitých výnimiek a oslobodení sa týmito aktmi zakazuje akejkoľvek osobe spôsobilaj poskytovať právne poradenské služby (osobitne s výkonom činnosti na území Únie), aby takéto služby poskytovala ruskej vláde a právnickým osobám, subjektom alebo orgánom usadeným v Rusku. Cieľom predmetného zákazu je ešte viac zintenzívniť tlak na Rusko.

Belgické advokátske komory vrátane Holandskej advokátskej komory v rámci Bruselskej advokátskej komory, belgickí advokáti, Parížska advokátska komora a jeden z jej členov, ako aj združenie Avocats Ensemble (ACE) podali na Všeobecný súd Európskej únie návrh na zrušenie tohto zákazu. Tvrdia, že tento zákaz je neodôvodnený a porušuje základné práva zaručujúce prístup k právnomu poradenstvu advokáta, profesijné tajomstvo advokáta, povinnosť nezávislosti advokátov, hodnoty právneho štátu, ako aj zásady proporcionality a právnej istoty.

Všeobecný súd **všetky tri žaloby zamietol.**

Pripomenul, že **každý má právo na účinnú súdnu ochranu, ktoré je uznané Chartou základných práv Európskej únie, pričom táto ochrana zahŕňa právo na poradenstvo advokáta a zastupovanie advokátom v kontexte aktuálneho alebo pravdepodobného sporového konania. Rozhodol, že toto právo nie je sporným zákazom spochybnené.**

V tejto súvislosti spresnil, že všeobecný zákaz poskytovať právne poradenské služby **ruskej vláde a právnickým osobám**, subjektom a orgánom **usadeným v Rusku** sa netýka právnych poradenských služieb poskytovaných **v súvislosti so súdnymi, správnymi alebo rozhodcovskými konaniami**. Zákaz sa teda vzťahuje len na právne poradenstvo, ktoré nemá **súvislosť so súdnym konaním**. Všeobecný súd dodal, že **právne poradenstvo poskytované osobitne fyzickým osobám** do pôsobnosti zákazu nespadá.

Pokiaľ ide o odchýlky² od zákazu, Všeobecný súd uviedol, že samy osebe **nezasahujú** do ochrany profesijného tajomstva advokáta. Spresnil však, že členské štáty sú pri vymedzovaní náležitostí konaní o priznaní oslobodenia povinné **dbať na dodržiavanie** Charty základných práv.

Všeobecný súd pripomenul význam nezávislosti advokáta na účely zaručenia práva osôb podliehajúcich súdnej právomoci na účinný prostriedok nápravy v kontexte zahŕňajúcom súvislosť so súdnym konaním a uviedol, že predmetný zákaz sa neuplatňuje na právne poradenské služby poskytované advokátmi, ktoré súvisia so súdnym konaním, a teda že **vôbec nezasahuje** do nezávislosti advokáta.

Všeobecný súd dodal, že základná úloha advokáta pri rešpektovaní a ochrane právneho štátu môže **podliehať obmedzeniam**. Táto úloha totiž môže byť predmetom **obmedzení odôvodnených** cieľmi všeobecného záujmu sledovanými Úniou **pod podmienkou**, že tieto obmedzenia nepredstavujú vo vzťahu k sledovanému cieľu neprimeraný a neprípustný zásah, ktorý by narúšal samotnú podstatu úlohy zverenej advokátom v právnom štáte.

Podľa Všeobecného súdu predmetný zákaz, ako ho vymedzujú ustanovenia o výnimke a oslobodení, **sleduje ciele všeobecného záujmu bez toho, aby narúšal samotnú podstatu základnej úlohy advokátov v demokratickej spoločnosti**.

UPOZORNENIE: Žalobou o neplatnosť sa možno domáhať zrušenia aktov inštitúcie Únie, ktoré sú v rozpore s právom Únie. Za určitých podmienok môžu členské štáty, európske inštitúcie a jednotlivci podať žalobu o neplatnosť na Súdny dvor alebo na Všeobecný súd. Ak je žaloba dôvodná, akt sa zruší. Dotknutá inštitúcia je povinná vykonať nápravu, pokiaľ ide o prípadnú právnu medzeru, ktorá vznikla v dôsledku zrušeného aktu.

UPOZORNENIE: Odvolanie proti rozhodnutiu Všeobecného súdu obmedzujúce sa len na právne otázky možno podať na Súdny dvor v lehote dvoch mesiacov a desiatich dní od jeho doručenia.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Všeobecný súd.

Úplné znenie a prípadné zhrnutie rozsudkov ([T-797/22](#), [T-798/22](#) a [T-828/22](#)) sa uverejnia na internetovej stránke CURIA v deň ich vyhlásenia.

Kontaktná osoba pre tlač: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudkov je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎(+32) 2 2964106

Zostaňte v spojení!

¹ Rada tento zákaz zaviedla [nariadením \(EÚ\) 2022/1904](#) zo 6. októbra 2022, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 833/2014 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na konanie Ruska, ktorým destabilizuje situáciu na Ukrajine, [nariadením \(EÚ\) 2022/2474](#) zo 16. decembra 2022, ktorým sa mení nariadenie č. 833/2014, a [nariadením \(EÚ\) 2023/427](#) z 25. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie č. 833/2014.

² Ide o ustanovenia o oslobodení, na základe ktorých môžu príslušné orgány zákaz v určitých presne identifikovaných situáciách zrušiť. Uvedené orgány disponujú určitou mierou voľnej úvahy, pokiaľ ide o spôsob, akým musí byť žiadosť o oslobodenie formulovaná, predložená a vybavená.